

til alle de ærede Medlemmers Opmærksomhed, fordi den viser, i hvilken Grad det ideale Skjønhedsindtryk, der udstraaler fra Theatret, kan tænde i et barnligt Hjerte, siden hjælpe Barnet frem til Mand gennem en saadan Række af Banfælgigheder og Besværigheder, at man skulde ansee det for uoverkommeligt at komme ud derover, og føre det frem til et forholdsvis stort og hæderligt Maal. Denne Bog er Overflous i disse Dage udfomne Memoirer; de fortælle, hvorledes han, den fattige Dreng fra Nullekjæderen, som gif og slæbte for Føden fra Morgen tidlig til Aften filde, kun ved Hjælp af Theatret, ved Theatrets Bækkelse, ved sin egen Higen efter Theatret, ved sin Forbindelse med Theatret blev bragt frem til at være, hvad han nu er — ganske vist ikke noget stort Geni, men dog en Mand, der har ydet saa gode Bidrag til den aandelige Rørelse i vort Fædreland, og som man bør respectere, fordi han ved egne Kræfter uden nogenformigt Hjælp har vidst at arbejde sig op fra en af de laveste Stillinger til en hæderlig Plads i vor Litteratur. Denne Indflydelse griber længere om sig, end man ofte vil troe, saalænge man kun seer paa det reent Udvortes. Hvad Theatret har bidraget til at vække og fremkalde i Litteraturen, det gaaer ud og spredes sig i stedse større Kredse, indtil det naaer til Alle. Seg maa sige, at mellem de Tegn paa Nutidens Rørelser i aandelig Retning hos Almue, som ere komne frem, veed jeg ikke Noget, der har overrasket mig saa meget som det, at der rundt omkring i Landet ogsaa hos Almue vaagner Sands for dramatisk Kunst og dramatisk Litteratur (Modstgelse). Det kan være, at disse Rørelser endnu ere uklare, at det Udtryk, de finde, er mislykket, maaskee reent forkeert, men de hvile paa en Grundvold, ud af hvilken der, siger jeg, kan vore frem noget Godt og Gødest for Tanken. Ialtfald vidner det om, at hvad der vører sig paa Skuepladsen, ikke er forbeholdt Hovedstadens Befolkning alene, men kommer til hele Nationen og trænger ned til de allerlaveste Kredse. Det staaer for mig som en afgjort Sag, at naar man ikke vil holde fast paa Statsinstituttet eller ialt-

falb paa Statens Tilffud, saa bliver det umuligt for dette Theater eller et hvilket som helst andet at komme til at spille denne nationale Rolle, og i saa Henseende behøver man ikke heller at lede længe efter Beviser. Hvor De ville gaae hen og see paa Forholdene i civiliserede Lande, ville De finde, at Theatrets Betydning og Indflydelse paa det litteraire og aandelige Liv staaer i directe Forhold til den Holdning, som Staten har indtaget overfor det. Theatret har spillet den største Rolle i Frankrig, og i Frankrig har Theatret altid været understøttet af Staten. Theatret har engang spillet en stor Rolle i England, men Theatret er nu i dette Land, i Shakespeares, Sheridans og Goldsmiths Fædreland, sunket ned til at være en saa lav Institution, at ikke en eneste anseet Forfatter har villet hellige det sine Kræfter; og hvorfor? Fordi Theatret har været forladt af Staten, og dermed er blevet forladt af Musen og Grattier. I Sverig, som dog er fattigst paa dramatisk Litteratur, har Theatret indtaget en i det Hele hæderlig Stilling, og det er blevet baaret af Staten. Theatret kæmper i Norge en fortvivlet Kamp for sin Tilværelse og kan ikke komme til at udøve den Indflydelse paa det unge vordende norske litteraire Liv, som man der sukker og higer efter; og hvorfor? Fordi det ikke har Understøttelse af Staten. Bort Theater har i den Tid, da det har været baaret af Staten, eller i alt Fald faaet Bidrag fra Statens Side, været af stor Betydning og udøvet sin store Indflydelse; men denne Indflydelse vilde vrettes hen som Dug for Solen, i det Dieblit Tilffudet forsvandt eller gaves under saadanne Betingelser, at det — og det troer jeg vilde vise sig at blive Tilffaldet efter dette Forslag — bliver værre end Intet. Theatret vil da synke ned til det Standpunkt, hvor det ikke længere bliver de ideale Bestræbelser, der ere de ledende, men hvor det gjælder om at skaffe sig de daglige Indtægter, og det igjennem en saadan Virring af de mindre gode Sider af den menneskelige Natur, der til Syvende og Sidst vil udøve en mere demoraliserende end vækkende Indflydelse. Tag Tilffudet bort fra det kongelige Theater, og det vil da vende sig